

Informacja kwartalna dotycząca potencjalnych (niewymagalnych) zobowiązań i należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń, według stanu na 30.09.2020 r.

Informacja dotyczy gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa, których zasady udzielenia zostały uregulowane w następujących aktach prawnych:

- poręczenia i gwarancje spłaty kredytów - art. 3 ust.1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz.U. z 2020 r. poz. 122 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o poręczeniach i gwarancjach,
- poręczenia i gwarancje wykonania zobowiązań wynikających z obligacji - art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach*,
- poręczenia wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe - art. 23 ust.1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach*,
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego - art. 39d ust. 2 ustawy z dnia 27 października 1994 r. *o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym* (Dz. U. z 2020 poz. 72 z późn. zm.),
- gwarancje i poręczenia wypłat ze środków Krajowego Funduszu Drogowego wynikających z umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady - art. 39j ustawy z dnia 27 października 1994 r. *o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym*,
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji z przeznaczeniem na finansowanie prac przygotowawczych oraz zadań inwestycyjnych realizowanych z ramach programu wieloletniego zawierającego inwestycje obejmujące linie kolejowe zarządzane przez tę spółkę oraz wynikających z umów i porozumień międzynarodowych lub dotyczących linii kolejowych o znaczeniu wyłącznie obronnym lub państwowym a także dotyczących zakupu i modernizacji pojazdów kolejowych przeznaczonych do diagnostyki, utrzymania, naprawy lub budowy infrastruktury kolejowej oraz do prowadzenia działań ratowniczych lub budowy i modernizacji punktów zaplecza technicznego przeznaczonych do obsługi ww. pojazdów kolejowych - art. 38 ust 10 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. *o transporcie kolejowym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1043 z późn. zm.),
- gwarancje za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji emitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 - art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. *o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 568 z późn. zm.),
- gwarancje za zobowiązania Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. wynikające z obligacji emitowanych na realizację „Programu rządowego – Tarcza finansowa

Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” oraz „Programu rządowego – Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla dużych firm” - art. 21aa ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2020 r. poz. 2011).

I. Zobowiązania

1. Łączne, potencjalne (niewymagalne) zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu gwarancji i poręczeń na dzień **30.09.2020 r.** wyniosły **274.150.883,5 tys. zł**, w tym:
 - z tytułu gwarancji zagranicznych 101.912.158,5 tys. zł,
 - z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych 172.238.725,0 tys. zł.
2. W ustawie budżetowej na rok 2020 z dnia 14 lutego 2020 r. (Dz.U. poz. 571) limit dla udzielanych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa został określony do wysokości **200.000.000 tys. zł**. Do 30.09.2020 r. Skarb Państwa udzielił gwarancji na kwotę 3.538.626,0 tys. zł łącznie, co stanowi 1,8 % limitu określonego w ustawie budżetowej.
3. W związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w bieżącym roku, do dnia 30.09.2020 r. udzielono gwarancji Skarbu Państwa w łącznej kwocie **161.009.295,8 tys. zł**, w tym:
 - za Bank Gospodarstwa Krajowego, na zasilenie FP COVID-19 w kwocie 93.725.435,3 tys. zł,
 - za Polski Fundusz Rozwoju, na realizację Programów Rządowych w ramach Tarczy Finansowej PFR w związku ze zwalczaniem skutków COVID-19 w kwocie 67.283.860,5 tys. zł.W samym III kw. 2020 roku Skarb Państwa udzielił 12 gwarancji emisji obligacji krajowych o łącznej wartości **44.741.754,8 tys. zł**, za Bank Gospodarstwa Krajowego, na zasilenie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 (dalej FP COVID-19).

Powyższe gwarancje nie są zaliczane do limitu gwarancji i poręczeń, gdyż w tym przypadku nie stosuje się zasadniczo ustawy z dnia 8 maja 1997 r.

o poręczeniach i gwarancjach, w związku z odpowiednio:

- art. 67 ust. 5 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw oraz
 - art. 21aa ust. 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju.
4. Największe potencjalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń wynikają z:
 - gwarancji udzielonych za Bank Gospodarstwa Krajowego na zasilenie FP COVID-19 w sumie 93.725.435,3 tys. zł,
 - innych gwarancji udzielonych za Bank Gospodarstwa Krajowego 83.876.858,4 tys. zł,
 - w tym na wsparcie Krajowego Funduszu Drogowego 83.044.636,9 tys. zł,

- gwarancji udzielonych za Polski Fundusz Rozwoju S.A. na realizację programów rządowych w ramach Tarczy Finansowej PFR w związku ze zwalczaniem skutków COVID-19 w sumie 67.283.860,5 tys. zł,
- gwarancji udzielonych za PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. 14.453.006,0 tys. zł,
- gwarancji wypłat z Krajowego Funduszu Drogowego dla Gdańsk Transport Company S.A. 7.210.651,3 tys. zł,
- gwarancji wypłat z Krajowego Funduszu Drogowego dla Autostrady Wielkopolskiej II S.A. 5.970.888,7 tys. zł,
- gwarancji udzielonych za PKP Intercity S.A. 1.541.289,9 tys. zł.

II. Należności

1. Wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na dzień 30.09.2020 r. wyniosły **28.141,2 tys. zł** w tym:
 - kwota wierzytelności głównej Skarbu Państwa 4.694,4 tys. zł,
 - kwota odsetek ustawowych za opóźnienie na dzień 30.09.2020 r. 23.446,8 tys. zł.
2. W *ustawie budżetowej na rok 2020* z dnia 14 lutego 2020 r. zaplanowano wydatki z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa w wysokości **100 tys. zł**. Zaplanowane środki dotyczą ewentualnej konieczności pokrycia kosztów w odniesieniu do prowadzonych postępowań sądowych i egzekucyjnych, związanych z udzielonymi poręczeniami i gwarancjami Skarbu Państwa. W III kwartałach 2020 r. nie wydatkowano środków z powyższego tytułu. Jednocześnie w 2020 r. Skarb Państwa nie zaplanował wydatków na spłatę poręczonych i gwarantowanych zobowiązań.

III. Zasób majątkowy Skarbu Państwa

Zasób majątkowy Skarbu Państwa przeznaczony na zaspokajanie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa został utworzony na mocy art. 25 ustawy o poręczeniach i gwarancjach jako alternatywne, obok budżetu państwa, źródło spłat poręczonych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa zobowiązań.

Na zasób składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do dnia 17 lipca 2009 r.

Na dzień 30.09.2020 r. na zasobie majątkowym Skarbu Państwa, przeznaczonym na zaspokojenie roszczeń z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń, znajdowały się akcje i udziały o łącznej wartości nominalnej **111.722,8 tys. zł**.

IV. Rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa

Rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych został utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego, na podstawie art. 30 ustawy o poręczeniach i gwarancjach. Na rachunku tym gromadzone są przychody ze sprzedaży akcji i udziałów składających się na omawiany powyżej zasób majątkowy, odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na tym rachunku oraz opłaty prowizyjne od udzielonych poręczeń i gwarancji.

Środki z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa mogą być przeznaczone na:

- wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń lub gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów dochodzenia wierzytelności Skarbu Państwa powstałych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji,
- finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa pod warunkiem ich zwrotu na rachunek, w przypadku zaistnienia konieczności wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, w wysokości i terminie umożliwiającym realizację zobowiązań Skarbu Państwa.

Na dzień 30.09.2020 r. na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa zgromadzono środki w wysokości **1.217.173,3 tys. zł**. Zostały one w całości wykorzystane na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa.